

Toprak altı maden işletmelerinde çalışanların ücretlerinin toprak altında çalıştıkları sürelerle isabet eden kısmının gelir vergisinden istisna edilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 23-741
Tarih	14.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 23-741

14/06/2011

Konu : Toprak altı maden işletmelerinde çalışanların ücretlerinin gelir vergisinden istisna edilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, madencilik sektöründe faaliyet gösteren Şirketinizin Türkiye'nin birçok yerinde maden işletmesi bulunduğu, bu işletmelerin bir kısmının toprak altı maden işletmesi olduğu ve buralarda cevher üretiminde çalışan personelin ücretlerinin toprak altında çalıştıkları sürelerle isabet eden kısmının gelir vergisinden istisna edildiği belirtilerek, kısmen toprak altında çalışan personelin ücreti üzerinden kesilen sigorta priminin vergiden istisna edilen ücrete isabet eden kısmının vergi matrahından düşülüp düşülemeyeceği hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Ücretlerde" başlıklı 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışanların **münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretlerinin** gelir vergisinden istisna edildiği hükme bağlanmıştır.

25/02/1982 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 135 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "I-İstisna ve Muaflıklar" başlıklı bölümünün "D-Ücretlerde İstisnalar" başlıklı ayırımında,

"1. Toprak Altı Maden İşletmelerinde Çalışanların Ücretlerine Uygulanacak İstisna:

Bilindiği gibi, bu konuya ilişkin açıklamaların yapıldığı 128 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer işlerde çalışan işçi, mühendis, jeolog, topoğraf gibi hizmet erbabının münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretleri ile bu tür hizmet erbabına yıllık dönemler itibarıyla yapılan ikramiye ve benzeri nitelikteki ödemelerin yer altında çalışılan süreye isabet eden kısımlarının Gelir Vergisi Kanununun 23/3 üncü maddesi gereğince vergiden istisna edileceği açıklanmıştır.

Buna göre, toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışan hizmet erbabına hafta tatili ve genel tatil günleri için ödenen ücretlerin de yer altında geçen zamana isabet eden kısımları vergiden müstesna tutulacak; resmi tatil günleri dışında kalan izin günlerine ilişkin olarak ödenen ücretler ise, istisna kapsamına dâhil edilmeyerek vergiye tabi tutulacaktır. Bu tür hizmet erbabının istisna kapsamına dâhil bulunmayan ve vergiye tabi tutulacak ücretlerinin vergilendirilmesinde ücretin ödeme dönemine göre genel, özel ve varsa sakatlık indirimleri uygulanacaktır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 98 inci maddesine göre, 94 üncü maddesi gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Bu nedenle, **toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer işlerde çalışanların ücretlerinin peşin ödenmekte olması halinde ücretin ödenmesi anında söz konusu istisna uygulanmayacak, ancak ay sonunda bu kişilerin yer altında çalıştıkları süreler tespit edilerek, bu sürelerle ilişkin ücretler vergiden istisna edilecek ve muhtasar beyannamede istisna uygulandıktan sonra tespit edilen vergi beyan edilecektir.**

..." açıklamaları yer almıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Şirketinizin toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher üretiminde çalışan personelinin münhasıran yer altında çalıştıkları zamanlara ait ücretleri gelir vergisinden istisna olup vergiye tabi olan ücretin sigorta primi ile vergiye tabi olmayan ücretin sigorta

primi ayrımı yapılmaksızın söz konusu personele ödenen ücretlerin tamamı üzerinden kesilen sigorta priminin gelir vergisi matrahının tespitinde vergiye tabi ücretten indirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, söz konusu personelinizin ücretlerinin peşin ödenmekte olması halinde ücretin ödenmesi anında söz konusu istisna uygulanmayacak olup ay sonunda bu kişilerin yer altında çalıştıkları süreler tespit edilerek bu sürelerle ilişkin ücretler vergiden istisna edilip muhtasar beyannamede istisna uygulandıktan sonra tespit edilen verginin beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026